

Jej rodina sa rozrastá KAŽDÝ DEŇ

MARTA ČAPLÁNOVÁ je obľúbenou stálou profesionálnou vnučkou JANKY.

Krv nie je voda a zistila to aj Janka Danišová (31). Po tom, ako ukončila štúdium v ekonomickom odbore a začala pracovať v otcovej firme, netušila, ako jej stretnutie s vlastnou babkou Ankou ovplyvní budúcnosť. Spoznávať ju začala ako dvadsaťsedemročná a ich následné puto vdýchlo život krásne nesebeckému projektu.

JANKA učí svoju babku ANKU MOZOLOVÚ pracovať s Facebookom.

Janka chcela naplniť predstavu svojho otca: pracovať v jeho firme a rozvíjať ju. Po tom, ako sa po štúdiu začala intenzívne stretávať so svojou babkou Ankou, však svoje profesionálne smerovanie zmenila. „Osud mi ukázal, že ma omnoho viac naplnia byť úspešnou pre druhých, než predávať, často anonymne, tovar,“ hovorí táto mladá žena a spoluzakladateľka občianskeho združenia v prospech spoločensky osamotených seniorov. Ten je na Slovensku vo svojej neziskovej podobe zatiaľ jediným svojho druhu a jedinečným.

Stretnutia s babičkami mala v oblube už na strednej škole

Sympatie k zrelejším ročníkom má zrejme Janka v génoch. „Už na strednej škole ma fascinovali babky mojich spolužiačok. Niektoré som navštevovala a dokázala som ich počúvať celé hodiny,“ hovorí Janka. Odvtedy, čo si našli cestu

k sebe aj s vlastnou babkou Ankou (73), dobiehajú zameškané roky každý deň a často im robia spoločnosť aj iné babičky. „Stala sa zo mňa profesionálna vnučka,“ usmieva sa Janka a vôbec sa netají, že sa o to pričínila jej babka. „Práve u nej som sa zoznámila s osamelým deduškom Tiborom. Postupne som ho vnímala ako nevlastného dedka s neodmysliteľným fialovým bicyklom a zaujímavými životnými príbehmi. Za babkou prichádzal zo sídliskového bytu a nikdy neprepásol príležitosť pomôcť jej v záhrade. A ja zas vypočúť si čosi z jeho spomienok,“ opisuje silné stretnutie.

Tri iniciátorky stvorili prvú a ihneď obľúbenú vnučku

Na stretnutia s dedkom Tiborom sa Janka mohla tešiť iba dva roky. „V jedno letné popoludnie sa pomínul a obe sme v ňom stratili akoby

skutočného člena rodiny. V tej chvíli som bola úprimne rada, že má moja babka okolo seba toľko kamarátok,“ vyznáva sa Janka. Postupne ich spoznávala všetky. Na kavičke a koláčiku v babkinej obývačke aj prostredníctvom návštev, kam ju babka brávala so sebou. V tom čase končila Jankina kamarátka Nicole Mokráňová štúdium sociálnej práce a spoločne založili občianske združenie. „Organizovali sme bezplatné tábory pre deti z detských domovov a kontaktovali sme útulky pre zvieratá, kde sme začínali s venčiením či prevozmi k veterinárovi a do nového domova. Popritom som s babkou Ankou podnikala spomínané návštevy, až z toho vznikol projekt pre osamelých seniorov.“

Foto: A. Frič (5)

Jedna z aktivít vnučky s babkou ANKOU a babkou MAGDOU: zbieranie šišíek a príprava zeme na jar.

Dnes už Janke nik nepovie inak ako vnučka a ona si pomaly plní sen venovať sa starým naplno.

Projekt má šancu rozrásť sa, s dotáciami by to bolo ľahšie

Janka je profesionálnou vnučkou od minulej jesene. Babičkám sa venuje individuálne, skupinovo alebo cez telefón a zatiaľ pôsobí v mieste bydliska a v okruhu do päťdesiatich kilometrov. Pomáha jej zopár rovnako naladených ľudí, ktorí to nerobia pre peniaze. No ozývajú sa ďalšie babičky (dokonca aj z Česka) a pribúdajú prvé žiadosti o prácu profesionálnych vnučiek, čo obe dievčatá, Janku aj Niku, doviedlo na ministerskú pôdu. „Predstavili sme náš projekt štátnemu tajomníkovi Ivanovi Švejnovi a zaujal ho. Dokonca už o ňom vedel prostredníctvom sociálnej siete, kde zverejňujeme zážitky so seniormi. Tak uvidíme,“ hovorí Janka s úsmevom.

Starkí vedia oceniť, ak dostanú príležitosť zapadnúť medzi ostatných

Niekedy ju kontaktujú príbuzní, žijúci aj niekoľko stoviek kilometrov od rodičov, inokedy samotní seniori. „Ako to výstižne zhrnula babka Anka, mnohí z nich už toho veľa nepotrebnú. Často im chýba iba prítomnosť človeka.“ So vzdialenejšou babičkou Helenkou si telefonuje, lebo sa jej veľká rodina rozutekala. No a babičku Máriu, intelektuálku a spisovateľku, aj navštevuje. Nedávno spolu oslávili vydanie knihy o vojnových spomienkach z hôr pod Uhrovským hradom a už je dielo vypradané. S babkou Anežkou navštívila koncert

Kollárovcov a s babkou Elenkou galériu v Trenčíne. Často sa pridá aj jej babka Anka a vznikajú z toho krásne akcie. „Ako napríklad tá na Vianoce. U osemdesiatnika Emila, starajúceho sa o menej pohyblivú manželku Terku, sme napiekli grilážky. Aby im prevoňali dom pravé vône sviatkov.“

Do projektu chce vnučka Janka zahrnúť aj »pravnučátá«

Takýchto starkých s chuťou po nových podneťoch je podľa Jankiných slov neúrekom. Tí, ktorým zdravie dovoľí, radi opustia múry domov, bytov a izieb penziónu a zájdu si s profi vnučkou trebárs aj na besedu v čajovni. Jedinečný projekt, aký nemá ani zahraničie, sa však posúva ďalej a v súčasnosti pracuje s myšlienkou spájania aktivít seniorov so škôlkarmi a školákmi. „Deti sú spontánne a seniori potrebujú byť užitoční,“ naznačuje pointu vynachádzava Janka, ktorá zrejme dobre pozná rozprávku O troch grošoch. „Naším starkým máme čo vracať,“ poznamená na záver a nesebecky dúfa, že ju bude nasledovať čoraz viac empatických »vnučiek«.

Katarína Kopcányiová

Babka ANKA zamladi.

JANKA si robí selfie s pani MAGDOU BEŇOVOU.

Zuzana Janovská Dilemy obyčajných žien

Príbeh troch generácií žien z jednej rodiny, ktoré stoja pred zásadnou voľbou. Etele, jej matka Ilona i dcéra Paulína sa musia rozhodnúť/si musia vybrať: buď sa budú ríadiť srdcom a zvyškom rodiny i susedia ich odsúdia, alebo podľahnú tlaku okolia a ich nádej na šťastný život sa nadobro rozplynie. Etele vstúpi do života bývalý priateľ a otrásie jej dovtedajšími istotami, Paulína je kvôli túžbe po dieťati nútená zavrhnúť hlboko zakorenené hodnoty a na pozadí rodinnej drámy sa postupne odkrýva utrpenie najstaršej z rodu Ilony, ktorá celý život bojuje s trýznivým tajomstvom.

„Vieš, čo by mi povedala babka, keby som si dovolila dotiahnuť niekoho na noc domov ešte pred svadbou? Nemala by som ani pomyslenie niečo také vôbec nadhodit!“

„Lebo si mala osemnásť. Ale ja mám takmer tridsať! A Oliver tridsaťpäť, je to dospelý muž, mami, doba je dnes iná...“ Mamin ďalší pohľad jej stačil. Radšej už sústredila energiu len na to, ako zaskočenému Oliverovi vysvetliť, že na rozťahovacom gauči v jej zachovanej detskej izbe majú zakázané spať osoby opačného pohlavia. Alebo radšej, že gauč je pokazený, preležaný, nepohodlný, nedá sa rozložiť, a najlepšie sa aj tak spí na dvadsaťročnej presedenej pohovke v obývačke. Po tom, čo sa všetci vystriedali v malej umakartovej kúpeľni, byt konečne stíchol. Paulína sa v posteli prehadzovala, nemohla zaspáť. V mysli si prechádzala celý náročný deň a najmä veselý večer, každé Oliverovo slovo, reakcie rodičov na vtipy, ktorými ich dostával do krčov. Otec akoby po dlhjej dobe našiel spoločníka, s ktorým sa nielenže zhodol na kľúčových politických témach, s čím u mamy nikdy nepochodil, lebo tá sa o politike odmietala baviť, ale prebrali aj športové výsledky a úžasne si nahrávali, dopĺňali sa, aby pointu vtipných pripomienok vystupňovali na maximum. Aj mama bola po dlhom čase celkom iná, spontánna, nekontrolovala sa. Najmä po babkinom odchode, len čo sa za nimi zabuchli dvere, vliala do seba ďalší pohár vína. Stačili jej dva na celý večer, no náladu jej spravili perfektnú. Škoda, že to napokon celé pokazila tou rozostlanou pohovkou pre Olivera v obývačke.

